

Ἀνοίξτε τὰ παράθυρα τῆς ψυχῆς (Λαμπρόπουλος Βαρνάβας Ἀρχιμανδρίτης)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Σήμερα, Κυριακή μετὰ τὰ Φῶτα, συμπίπτει καὶ τὸ τέλος τοῦ πανηγυρισμοῦ τῶν Θεοφανείων μὲ τὴν ἀπόδοση τῆς ἑορτῆς. «Ἐπεφάνη ὁ Σωτὴρ, ἡ Χάρις, ἡ Ἀλήθεια».

Φανερώθηκε ὁ Μεσσίας, γιὰ τὸν Ὅποιο μίλησαν καὶ μᾶς προετοίμασαν οἱ Προφῆτες. Καὶ τώρα ὁ μέγιστος τῶν Προφητῶν, ὁ Τίμιος Πρόδρομος, ὁ ὁποῖος ἀξιώθηκε καὶ νὰ βαπτίσει «τὸν κηρυττόμενον», ἀφοῦ μᾶς βεβαίωσε ὅτι Αὐτὸς ποὺ βάπτισε εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, πηγαίνει νὰ σφραγίσει μὲ τὸ αἷμα του τὴν ἀλήθεια τῆς μαρτυρίας του καὶ τὸν ἀσυμβίβαστο ἀγώνα του κατὰ παντὸς ψεύδους.

Καὶ Ἀγωνοθέτης, καὶ Ἀγωνιστῆς

Τὴ σκυτάλη τώρα τὴν παραλαμβάνει ὁ ἴδιος ὁ Ἀγωνοθέτης, ὁ ὁποῖος «ἐξῆλθεν

νικῶν καὶ ἵνα νικήσῃ» (Ἀποκ. 6,2) σ' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν ἀγῶνα τῆς ἀληθείας κατὰ τοῦ ψεύδους, τοῦ φωτὸς κατὰ τοῦ σκότους. Καὶ ὁ Χριστὸς ἀρχίζει «τὸ τρέξιμο» ἀπὸ τῆ Γαλιλαία, μία περιοχή πού βρισκόταν σὲ μεγαλύτερο σκοτάδι ἀπὸ τὶς καθαρὰ ἐβραϊκὲς περιοχές, λόγω τῶν ἀπίστων ἐθνικῶν πού κατοικοῦσαν σ' αὐτή. Τὸ εἶχε προφητεύσει καὶ ὁ προφήτης Ἡσαΐας ὅτι ἀπὸ ἐκεῖ θὰ ξεκινοῦσε τὸ κηρυκτικὸ τοῦ ἔργου ὁ Χριστὸς· ἀπὸ ἕναν λαὸ πού κἀθεται στὸ σκοτάδι καὶ στὴ σκιά τοῦ θανάτου.

Τελικά, σκοτάδι καὶ θάνατος εἶναι τὸ ἴδιο πράγμα. Δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξει ἀληθινὴ Ζωὴ χωρὶς τὸ ἀληθινὸ Φῶς. Καὶ σὲ μία τέτοια σκιά θανάτου δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξει καμία πορεία, καμία κίνηση, καμία πρόοδος. Δὲν περπατοῦσαν στὸ σκοτάδι· κάθονταν στὸ σκοτάδι, ἐπισημαίνει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Κι αὐτὸ δείχνει ὅτι δὲν εἶχαν καμία ἐλπίδα νὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὸ σκοτάδι. Μὴ βλέποντας πού νὰ περπατήσουν, εἶχαν καταλειφθεῖ ἀπὸ τὸ σκοτάδι, καταλήγει ὁ Χρυσορρήμων. Προφανῶς δὲν ὑπάρχει χειρότερο κατάντημα γιὰ τὸν ἄνθρωπο, ἀπὸ τὸ νὰ ἐπιτρέψει στὸ σκοτάδι νὰ κάνει κατάληψη στὴν καρδιά του.

Μέσα σ' ἕναν τέτοιο λαό, πού ἔχει βουλιάξει στὸ σκοτάδι χωρὶς καμία ἐλπίδα, ἀνέτειλε τὸ φῶς, ὁ Χριστὸς. Δὲν τὸν ἀναζήτησαν αὐτοί. Ὁ ἴδιος φανερώθηκε σ' αὐτούς, ἐξηγεῖ πάλι ὁ Χρυσόστομος. Ὁ ἅγιος Θεοφύλακτος Βουλγαρίας τὸ λέει ἀκόμα πιὸ δυναμικά: Σχεδὸν τοὺς καταδίωξε τὸ Φῶς τοῦ Χριστοῦ. Τοὺς «κυνήγησε» μὲ τὴν ἀγάπη του.

Προϋποθέσεις φωτοδοσίας

Ὅμως αὐτὸ «τὸ κυνήγι», αὐτὴ ἡ καταδίωξη, σὲ καμία περίπτωση δὲν καταργεῖ τὴν ἐλευθερία τους. Τὸ Φῶς τοῦ Χριστοῦ δὲν ἐπιβάλλεται οὔτε μὲ προπαγάνδα οὔτε μὲ πλύση ἐγκεφάλου. Εἶναι διακριτικὸ κάλεσμα σὲ μετάνοια. Γλυκὸ ξύπνημα γιὰ μετοχὴ σὲ ζωὴ βασιλική.

Καὶ αὐτὸ τὸ πρῶτο κήρυγμα τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶναι κάτι ριζοσπαστικὰ καινούργιο. Εἶναι ἀκριβῶς τὸ ἴδιο μὲ τὸ κήρυγμα τοῦ Προδρόμου: «Μετανοεῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν». Μέχρι τώρα τὸ κηρύττει ὁ φίλος του Νυμφίου (Ἰω. 3,29). Τώρα τὸ κηρύττει ὁ ἴδιος ὁ Νυμφίος. Τώρα τὸ κηρύττει ὁ ἴδιος ὁ Βασιλέας τῶν Οὐρανῶν. «Ἦρθα», μᾶς λέει. «Τώρα εἶμαι τόσο κοντά σας. Ἔτσι κι ἀπλώσετε τὸ χέρι σας, μὲ ἀγγίξατε. Ἦρθα, γιὰ νὰ διώξω τὸ σκοτάδι, ποὺ ἀφήσατε νὰ θρονιαστεῖ στὴν καρδιά σας. Ἐγὼ εἶμαι τὸ Φῶς τοῦ κόσμου. Ἀφήστε με νὰ γίνω Βασιλιάς σας. Ἀφήστε με νὰ γίνω Ἐλευθερωτὴς σας ἀπὸ τὴν τυραννία τοῦ σκότος. Ἦρθα, ὄχι γιὰ νὰ σᾶς ἐξουσιάσω, ἀλλὰ γιὰ νὰ σᾶς κάνω συμβασιλεῖς καὶ συγκληρονόμους τῆς Βασιλείας μου. Νυμφίος σας εἶμαι. Τὴν καρδιά σας πολιορκῶ μὲ τὴν ἀγάπη μου. Δὲν εἶμαι δυνάστης».

Τὸ Φῶς ἐλευθερώνει ἢ σκλαβώνει;

Δυστυχῶς, ὅμως, πολλοὶ -ἐνίοτε ἴσως κι ἐμεῖς- ἀντὶ γιὰ τὸ Φῶς ἀγαπᾶμε τὸ σκοτάδι. Τὸ βόλεμά μας στὰ πονηρὰ ἔργα, στὰ ἔργα τοῦ σκότος, ὄχι μόνο μᾶς ἐμποδίζει νὰ ἀγαπήσουμε τὸ Φῶς, ἀλλὰ καὶ μᾶς κάνει νὰ τὸ φοβόμαστε· κάποτε καὶ νὰ τὸ μισήσουμε. Διότι τότε, θεωροῦμε κι ἐμεῖς τὸ Φῶς, ὅπως ὁ Καβάφης, σὰν μία νέα τυραννία. Ἔτσι λέει ὁ ποιητὴς στὸ ποίημά του «Τὰ παράθυρα». Ζώντας μέσα στὸ σκοτάδι τῶν παθῶν του, ἀπὸ τὴ μία ἀναζητᾷ παράθυρα πρὸς τὸ φῶς, κι ἀπὸ τὴν ἄλλη τρέμει στὴ σκέψη ὅτι θὰ τὰ βρεῖ: «Μὰ τὰ παράθυρα δὲν βρίσκονται· ἢ δὲν μπορῶ νὰ τὰ βρῶ. Καὶ ἴσως καλύτερα νὰ μὴ τὰ βρῶ. Ἴσως τὸ φῶς νὰ εἶναι μία νέα τυραννία. Ποιὸς ξέρει, τί καινούργια πράγματα θὰ δείξει».

Τὴν ἴδια ἀπέχθεια γιὰ τὸ φῶς εἶχε καὶ ἡ ποιήτρια Μαρία Πολυδούρη. Κι αὐτὴ ἔβλεπε τὸ φῶς σὰν τυραννία. Λέει σὲ ἓνα ποίημά της: Ὡ, χαμηλῶστε αὐτὸ τὸ φῶς. Πάρτε τὸ φῶς. Εἶναι ἡ στιγμή. Στὴ νύχτα τί ὠφελεῖ; Τὴ θέλω ὅλη δική μου. Πέρασε ἡ μέρα. Φτάνει πιά. Πάρτε τὸ φῶς. Μὲ τυραννεῖ. Φτάνει ἡ ἀπάτη μιᾶς ζωῆς. Μοῦ ἀρνεῖται τὴν ψυχὴ μου.

Τὸ Φῶς τοῦ Χριστοῦ, ὄχι μόνο δὲν ἀρνεῖται, ἀλλὰ καὶ μοῦ «ἐπιστρέφει τὴν ψυχὴ μου» (Ψαλμ. 22,3). Τῆς ξαναδίνει τὴ χαμένη της ζωὴ καὶ δύναμη. Μακάριος ὁ ἄνθρωπος ποὺ βλέπει τὸ κάλεσμα τοῦ Χριστοῦ σὲ μετάνοια σὰν ἄνοιγμα παραθύρου πρὸς τὸ Ἀληθινὸ Φῶς, σὰν ἔξοδο στὴν «ἐλευθερία τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ» (Ρωμ. 8,21).

Πηγή: agiazoni.gr